

фінансовий і майновий стан усіх установ та підприємств, які належать до сфери управління МВС.

#### Список використаних джерел:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 10.11.2021).
2. Приймак С. В., Костишина М. Т., Долбнєва Д. В. Фінансова звітність підприємств: навчально-методичний посібник. Львів : Ліга-Прес, 2016. 268 с.
3. Податковий кодекс України від 01 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 10.11.2021).
4. Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності в апараті МВС, центральних органах виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, бюджетних установах, що належать до сфери управління МВС: наказ МВС України від 15 серп. 2016 р. № 801. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1233-16#Text> (дата звернення 10.11.2021).

**Михайленко В. В.,**  
*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,  
Миколаївський національний аграрний університет,  
м. Миколаїв, Україна*

### ОСОБЛИВОСТІ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Поняття «інфляція» походить від латинського слова «inflatio» і означає «надування», а як механізм, проявляється у знеціненні паперових грошей, і як наслідок є процесом зростання загального рівня цін на споживчі товари і послуги. Інфляція, по суті, є проблемою, що чинить негативний вплив на розвиток як економіки країни в цілому, так, і на суспільне життя її населення. Негативні результати інфляційних процесів є причиною зростання цін, зниження життєвого рівня населення, руйнування грошової системи країни, послаблення національної валюти, відтік національного капіталу за межі країни [2].

Основними причинами появи інфляції в країні можуть стати: дефіцит державного бюджету, надмірна емісія паперових грошей, значне зростання внутрішнього та зовнішнього боргу, недосконалість податкової системи.[2].

Вимір інфляції країни здійснюються на основі розрахунку індексу споживчих цін, що характеризує зміни загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого споживання і провадиться Державною службою статистики України [1] та Міністерством фінансів України [3].

Для з'ясування причин формування індексу споживчих цін в Україні за 2016-2020 роки дослідимо його у розрізі категорій, табл. 1.

**Таблиця 1. Формування індексу споживчих цін в Україні за 2016-2020 роки у розрізі категорій**

Категорія	2016	2017	2018	2019	2020
Всі товари та послуги	112,4	113,7	109,8	104,1	105
Продовольчі товари	103,3	117,7	107,8	104,8	104,9
Алкоголь, тютюн	122,5	<b>120,7</b>	<b>117,9</b>	113	109,2
Одяг і взуття	105,5	100,9	102	97,7	92,7
Житло, комунальні послуги	<b>147,2</b>	110,6	110,6	98,1	113,6
Побутова техніка і предмети домашнього вжитку	104,2	103,1	106,8	99,8	100,5
Охорона здоров'я	107,8	107,5	108,9	103,8	107,7
Транспорт	111,4	116,7	112,9	97,6	102,7
Зв'язок	104	109,1	115,1	111,8	104,1
Відпочинок і культура	104,5	104,5	104,4	99,9	100,1
Освіта	113,7	114,9	113,4	<b>113,5</b>	<b>113,9</b>
Ресторани та готелі	111	117,3	113	108,8	103,7
Інше	105,8	107,6	111	107,8	106

*Джерело: узагальнено автором за інформацією [3]*

Нами встановлено, що зростання інфляції у 2017 році було спричинено дорожчанням категорії «алкоголь, тютюн» на 120,7%, продовольчих товарів на 117,7%, послуг ресторанно-готельного комплексу на 117,3%, освітянських послуг на 114,9% та житлово-комунальних послуг на 110,6%. У 2018 році динаміка до зростання ціна за категоріями була подібною до попереднього року, так вартість алкоголю і тютюну зросла на 117,9%, вартість послуг ресторанно-готельного комплексу зросла на 113% і тд.

Дослідження динаміки індексу споживчих цін в Україні за 2016-2020 роки проведено на рис. 1 [3].



**Рис. 1. Динаміка індексу споживчих цін в Україні за 2016–2020 роки, %**

*Джерело: узагальнено автором за інформацією [3]*

Аналізуючи динаміку індексу споживчих цін в Україні за останні п'ять років, можна відзначити, що піку даний показник сягав у 2017 році – 113,7%, починаючи з наступного 2018 року, інфляція пішла на спад і сягала рівня 109,8%, у 2019 році також відбулося зниження до рівня 104,1%, а вже за результатами 2020 року інфляція дещо зросла і становила 105%.

Отже, індекс інфляції відображає економічну ситуацію в країні, а для розуміння загальної картини, потрібно відстеження динаміки індексу споживчих цін у розрізі періодів і категорій та зважати на безпрецедентні умови розвитку країни і світу, що можуть бути спричинені внаслідок розповсюдження пандемії (спостерігалось протягом останніх років).

#### Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: [http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu\\_u/cit.htm](http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/cit.htm) (18.10.21р.)
2. Статистичний збірник «Індекси споживчих цін» за 2015-2020 роки. URL: [http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat\\_u/2021/zb/03/zb\\_isc\\_20.pdf](http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/03/zb_isc_20.pdf). (18.10.21р.)
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/>(18.10.21р.)

Науковий керівник: **Сіренко Н.М.**, *д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна*